ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

The 21st-Century Administrative Skills of School Administrators under the Songkhla Provincial Office of Learning Encouragement

ชวลิต ไชยประเสริฐ
Chawalit Chaiprasoet
นวรัตน์ ไวชมภู
Navarat Waichompu
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
Hatyai University
E-mail: chawalit.cha049@hu.ac.th

(**Received**: June 11, 2024/ **Revised**: August 28, 2024/ **Accepted**: August 29, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power ได้กลุ่มตัวอย่าง 252 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985 สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที อิสระและสถิติทดสอบเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า:

1. ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01 และ .01

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา มีประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีความรู้ ความสามารถ มีนโยบายที่ชัดเจน เป็นต้น 2) ควรคำนึงถึงความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียม นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาโดยสร้างฉันทามติร่วมกับชุมชน เป็นต้น3) ควรจัดแบ่งหมวดการทำงานให้ตรงกับ ความถนัด หรือความสามารถ และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรได้อย่างชัดเจนเป็นระบบ เป็นต้น 4) ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนการสอน เป็นต้น 5) ควรมีความเมตตา เสียสละ ยอมรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่น เป็นต้น

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารงาน; ศตวรรษที่ 21; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare the 21st-century administrative skills of school administrators under the Songkhla Provincial Office of Learning Encouragement classified by gender, work experience, and the characteristics of the areas of the schools. The sample size, determined using the G* Power program, consisted of 252 teachers and educational personnel. Then, they were selected through simple random sampling based on the proportion of area characteristics of schools. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire with content validity values ranging from 0.67 to 1.00, and reliability values equal to 0.985. The statistics used included percentages, mean, standard deviation, independent t-test statistics, and F-test statistics.

The research found that:

1. Overall, the 21st-century administrative skills of school administrators under the Songkhla Provincial Office of Learning Encouragement were at a high level.

2. Overall, the comparison of the 21st-century administrative skills of school administrators under the Songkhla Provincial Office of Learning Encouragement when classified by gender, work experience, and the area characteristics of schools showed statistically significant differences at the .05, .01, and .01 levels.

3. The results of analyzing the recommendations and guidelines for developing the 21st-century administrative skills of school administrators under the Songkhla Provincial Office of Learning Encouragement included the following important issues: 1) The school administrators should have a broad vision to keep up with changes in the present era. They should also have knowledge, abilities, clear policies, etc., 2) The school administrators should consider equality when treating subordinates, involve the community in determining strategies for driving the schools by building consensus with the community, etc., 3) The school administrators should divide work into categories to match the personnel's aptitudes or abilities and define the roles and responsibilities of personnel clearly and systematically etc., 4) The school administrators should promote and support classroom management that facilitates learning, use technologies to organize teaching and learning, etc., 5) The school administrators should be merciful, self-sacrificing, accept others' opinions, etc.

Keywords: Administrative Skills; 21st Century; Administrators

1.บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับแนวนโยบายในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไว้อย่างชัดเจน โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังกรมส่งเสริมการเรียนรู้และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น รัฐจึงต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ประชากรมีความรู้ ความสามารถ อ่าน ออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งบุคคลสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะการเป็นผู้นำที่มีคุณภาพและมีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนและผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2 ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาในระดับโลกที่มุ่งเน้นปฏิรูปการเรียน เน้นครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพโดยยึดหลักสำคัญ คือ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสภาพจริง ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ รัฐบาลจึงมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาภายใต้กรอบแนวทาง การปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ซึ่งในทุกมิตินั้นจะมีความสอดรับสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 4)

โลกในศตวรรษที่ 21 ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากยุคอุตสาหกรรมเข้าสู่ยุคสารสนเทศ (Information Age) โดยใช้ความรู้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและพัฒนานวัตกรรม ทางเทคโนโลยีในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านอุตสาหกรรมการใช้ชีวิตของคน ในสังคมยุคใหม่ สิ่งแวดล้อมที่มีความหลากหลายในมิติทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดโอกาสและกับคุกคามขึ้น ซึ่งประเทศไทยต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว (มหาวิทยาลัยมหิดล, ออนไลน์, 2560) จากข้อมูลของสำนักสถิติแรงงานสหรัฐอเมริกา (Bureau of Labor Statistics) ระบุว่าบุคคลที่มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ ส่วนผู้ที่ไม่พยายามเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ ก็จะต้องจมปลักอยู่กับงานที่ไร้ฝีมือและได้รับผลตอบแทนต่ำ ดังนั้น ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับพลเมือง ที่ต้องการความอยู่รอดในโลกปัจจุบัน (สำนักสถิติแรงงานสหรัฐอเมริกา. อ้างถึงใน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์, 2556: 1)

สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใดนั้น ไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย ผู้บริหารต้องเป็นบุคลากรหลักในการประสานสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้ภารกิจต่างๆ สามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษามากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า

คุณภาพการศึกษาจะบังเกิดผลดีหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสำคัญ ผู้บริหารจะต้องมีสมรรถภาพการบริหารงาน คือ ทักษะในการบริหารงาน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบริหารงาน เนื่องจากสถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาความสำเร็จของผู้บริหาร สามารถพิจารณาได้จากประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา ดังนั้น องค์ประกอบของความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารประการหนึ่ง ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเกิดจากการนำความรู้ความชำนาญมาดำเนินการจนทำให้เกิดประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในอนาคต โดยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูง คือมีความรู้ความสามารถมีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและต้องได้รับการพัฒนาและการเสริมสร้างสมรรถนะอยู่เสมอ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจชัดเจน มีทักษะและความสามารถในการประยุกต์ศาสตร์อย่างมีศิลป์ ผลของการมีสมรรถนะจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและส่งผลช่วยสร้างความสำเร็จในระดับองค์กร ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะในด้านการจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังเช่น แนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2553) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ด้านชีวิตและการทำงาน 2) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 3) ด้านการริเริ่ม สร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 4) ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 5) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ 6) ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และแนวคิดของวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์ (2556) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นหรับศตวรรษที่ 21 มีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี 3) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เป็นต้น

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่แล้ว ซึ่งปัจจุบันสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา มีทั้งหมด 16 อำเภอ มีพื้นที่ดูแลรับผิดชอบแบ่งเป็น 3 เขตพื้นที่ ได้แก่ 1. พื้นที่ทั่วไป จำนวน 11 อำเภอ 2. พื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำนวน 4 อำเภอ 3. พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 1 อำเภอ และมีห้องเรียนอยู่ทุกตำบล จำนวนทั้งสิ้น 127 ตำบล สำหรับพื้นที่ชายแดน 4 อำเภอนั้น จะเน้นจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยพี่น้องไทยพุทธ ไทยมุสลิมอยู่ร่วมกัน จะเน้นจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง เน้นความรัก ความสามัคคีปรองดอง ลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนท้องถิ่น ส่วนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และเป็นด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย จะเน้นฝึกฝนประชาชนให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน ส่วนการฝึกอาชีพจะเน้นเรื่องการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ เช่น อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฯลฯ พื้นที่ทั่วไปที่เหลืออีก 11 อำเภอนั้น มีสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย โซนด้านบนของจังหวัดสงขลาอยู่ติดกับทะเลสาบสงขลา-อ่าวไทย มีทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ ส่วนอำเภอหาดใหญ่ จัดอยู่ในกลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจก็มีเป้าหมายที่หลากหลาย ต้องจัดการศึกษาให้ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ผู้บริหารสถาน

ศึกษาจึงต้องมีทักษะในการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา โดยมุ่งหวังว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพของการทำงานในศตวรรษที่ 21 สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอีกทั้งยังเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้สูงยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 426 คน แบ่งออกเป็น พื้นที่ทั่วไป 243 คน พื้นที่ชายแดนภาคใต้ 158 คน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ 25 คน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา,2566 : ออนไลน์)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power Analysis (Faul, Erdfelder, et aL, 2007) ใช้ Test family เลือก F-test, Statistical test เลือก ANOVA: Fixed effect, omnibus, one-way เลือก Type of power analysis เป็น A priori: Compute required sample size-given α, power, and effect size โดยกำหนดค่าอิทธิพลขนาดกลาง (Effect size) = 0.25 ค่าความคลาดเคลื่อน (Alpha) = .05 และค่า Power = 0.95 ตัวแปรอิสระ (Number of Groups) 3 ตัวแปร ได้กลุ่มตัวอย่าง 252 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ซึ่งกำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของเบสท์และคาห์น (Best and Kahn) โดยให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550 น. 7)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเป็นการตอบแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลาของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Forms แล้วส่งแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

3) กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Forms โดยวางแผนการเก็บแบบสอบถามในเดือน มีนาคม 2567 ได้รับการตอบรับกลับคืนมา 252 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ประกอบด้วย พื้นที่ทั่วไป 144 คน พื้นที่ชายแดนภาคใต้ 94 คน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ 14 คน

4) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วทำการบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลค่าสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางและอธิบายใต้ตาราง

2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา โดยการหา ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนนดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550: 77)

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) สองกลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Samples t-test)

4) วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามประสบการณ์ในการทำงาน และจำแนกตามลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

5) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของความคิดเห็นแล้วนำเสนอแบบความเรียงตามประเด่นที่ศึกษา

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐาน

1) ร้อยละ (%)

2) ค่าเฉลี่ย ( )

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1) Independent t-test

2) F-test (one way ANOVA)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1)ค่าความตรงเชิงเนื้อหา(Validity)โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item - Objective Congruence : IOC)

2)ค่าความเชื่อมั่น(Reliability)ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

4. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา แสดงผลดังตารางที่ 1 -2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ ในการทำงานและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	n = 252	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	48.41
หญิง	130	51.59
รวม	**252**	**100**
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี	59	23.41
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5- 10 ปี	68	26.98
ระยะเวลาในการปฏิบัติมากกว่า 10 ปี	125	49.60
รวม	**252**	**100**
ลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา		
พื้นที่ทั่วไป	144	57.14
พื้นที่ชายแดนภาคใต้	94	37.30
พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	14	5.56
รวม	**252**	**100**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 252 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 130 คน คิดเป็นร้อยละ 51.59 เพศชาย 122 คน คิดเป็นร้อยละ 48.41 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติมากกว่า 10 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5- 10 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 26.95 รองลงมาคือระยะเวลา ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 23.41 ลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ทั่วไป จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ พื้นที่ชายแดนภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 37.30 และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา สรุปเป็นรายด้านละภาพรวม ได้แก่ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 252			
	$\bar{X}$	SD	ลำดับที่	ระดับ
1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	3.57	0.84	1	มาก
2. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ	3.51	0.83	4	มาก
3. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	3.55	0.85	2	มาก
4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	3.52	0.88	3	มาก
5. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	3.46	0.84	5	ปานกลาง
รวม	3.52	0.85		มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.52, SD=0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านชีวิตและการทำงาน ($\overline{X}$ = 3.57, SD=0.84) รองลงมาคือ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\overline{X}$ = 3.55, SD=0.85) รองลงมาคือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ($\overline{X}$ = 3.52, SD=0.88) และทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ($\overline{X}$ = 3.51, SD=0.83) ส่วนทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 3.46, SD=0.84) เป็นลำดับที่ต่ำที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา แสดงผลดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม

การเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	p
	หญิง		ชาย			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	3.57	0.84	3.56	0.83	-3.22**	0.01
2. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ	3.51	0.83	3.50	0.83	-2.48**	0.01
3. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	3.55	0.85	3.54	0.84	-2.53**	0.01
4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	3.52	0.89	3.52	0.88	-2.82**	0.01
5. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	3.46	0.84	3.45	0.84	-1.93*	0.05
รวม	**3.52**	**0.85**	**3.52**	**0.84**	**-2.60**	**0.02***

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชาย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา มีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม

การเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5- 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	3.56	0.83	3.56	0.83	3.56	0.83
2. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ	3.50	0.83	3.50	0.83	3.50	0.83
3. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	3.54	0.84	3.54	0.84	3.53	0.84
4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	3.51	0.88	3.52	0.88	3.51	0.88
5. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	3.45	0.84	3.45	0.84	3.44	0.83
รวม	**3.51**	**0.85**	**3.52**	**0.85**	**3.51**	**0.84**

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี มีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม

การเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21	ลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา					
	ทั่วไป		ชายแดนภาคใต้		เขตเศรษฐกิจพิเศษ	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	3.57	0.84	3.55	0.83	3.50	0.79
2. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ	3.51	0.83	3.49	0.83	3.45	0.81
3. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	3.55	0.85	3.53	0.84	3.48	0.81
4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	3.52	0.88	3.51	0.88	3.48	0.83
5. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	3.46	0.84	3.44	0.83	3.40	0.78
รวม	**3.52**	**0.85**	**3.50**	**0.84**	**3.46**	**0.80**

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในลักษณะพื้นที่ทั่วไปมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในลักษณะพื้นที่ชายแดนภาคใต้ และลักษณะพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของความคิดเห็นแล้วนำเสนอแบบความเรียงตามประเด่นที่ศึกษา ดังนี้

1) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความสามารถ มีนโยบายที่ประจักษ์ชัดเจน มีระเบียบแบบแผนการปกครองโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2) ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียม นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาโดยสร้างความร่วมมือร่วมกับชุมชน ควรมีทักษะเกี่ยวกับภาษามลายู ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน หรือภาษาอื่นๆ เนื่องจากบางพื้นที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม

3) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผู้บริหารสถาน

ศึกษาควรจัดแบ่งหมวดการทำงานให้ตรงกับ ความถนัด หรือความสามารถ และกำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับบุคลากรได้อย่างชัดเจนเป็นระบบ ไม่ควรยืดหยุ่นเกินไป และเข้มงวดเกินไป

4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์องค์กร และนำวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

5) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเมตตา ความเสียสละ ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารองค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผล

จากการศึกษา ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการได้มาซึ่งตำแหน่งผู้บริหารนั้น คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการและผู้อำนวยการสถานศึกษาอย่างรัดกุมเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา และมีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้แก่ การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ซึ่งต้องมีความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูงคือ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและต้องได้รับการพัฒนา และการเสริมสร้างสมรรถนะอยู่เสมอ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจชัดเจน มีทักษะและความสามารถในการประยุกต์ศาสตร์อย่างมีศิลป์ ซึ่งแนวโน้มหรือผลของการมีสมรรถนะจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและส่งผลช่วยสร้างความสำเร็จในระดับองค์กรและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรซึ่งประกอบด้วยทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ อีกทั้งยังมีการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ นโยบายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ใช้หลักการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และยังมีความเป็นผู้นำสามารถสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาและแนะนำ การดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และแก้ไขข้อขัดแย้ง มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถความเข้าใจในหลักการบริหาร กระบวนการบริหาร และทักษะการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของทักษะการบริหารที่จำเป็นต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายหรือภารกิจในด้านต่างๆ ของผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นตัวแปรสำคัญที่จะสร้างสรรค์งานในองค์กรให้เกิดคุณภาพภายใต้ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษานั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ทำให้ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลิภา พูลศิริ (2562) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับสุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลาที่มีเพศต่างกัน มีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีเสรีภาพในการพัฒนาศักยภาพตนเอง การแสวงหาความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน มีอำนาจหน้าที่และลักษณะ ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ทุกคนมีอิสระในการปฏิบัติงานโดยไม่ขึ้นอยู่กับเพศ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างระบบงานตามบริบทและวัฒนธรรมขององค์กรแตกต่างกันไป อาจทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานในศดวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารแล้ว ก็จะได้รับการพัฒนาทักษะทางการบริหาร เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง มีการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานจึงมีผลต่อทักษะดังกล่าว ประกอบกับการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องทำงานและแก้ไขปัญหาร่วมกันโดยทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจะต้องรับทราบหลักในการบริหารที่ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์แตกต่างกันอาจมองไปในทิศทางที่ไม่เหมือนกันเสมอไป ในปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ไม่สามารถหยุดพัฒนาตนเองได้หากแต่ต้องเร่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพร้อมให้กับตนเองและองค์กรของตนที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่างๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต เนื่องจากสังคมมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและรวดเร็วทั้งยังมีกระแส

ไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร อิทธิพลของเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง นวัตกรรมใหม่และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีรวมถึงกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลายที่ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหน่วยงานต่างๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายเพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จึงชี้ให้เห็นว่าถึงแม้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ก็ย่อมมีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันสอดคล้องกับวริศรา บุญธรรม (2560) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลาที่มีลักษณะพื้นที่ต่างกัน มีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะพื้นที่ที่ต่างกัน สถานศึกษาบางแห่งไม่มีผู้บริหาร ต้องใช้ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งอื่นหรือให้ข้าราชการครูรักษาในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ค่อยได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับบริหารสถานศึกษามากนัก โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการเดินทาง ต่างจากพื้นที่ทั่วไปและพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่สามารถเข้าถึงผู้บริหารสถานศึกษาได้โดยง่าย พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะที่หลากหลายทางด้านภาษาและวัฒนธรรมควบคู่กัน สถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรไม่เพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มศักยภาพ เพราะไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างไปของสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาลี (2562) ได้ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองผล การวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของวัลลิภา พูลศิริ (2562) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. องค์ความรู้ใหม่

1) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีความรู้ ความสามารถ มีนโยบายที่ชัดเจน มีระเบียบแบบแผนการปกครองโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2) ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียม นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาโดยสร้างฉันทามติร่วมกับชุมชน ควรมีทักษะเกี่ยวกับภาษามลายู ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน หรือภาษาอื่นๆ เนื่องจากบางพื้นที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม

3) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดแบ่งหมวดการทำงานให้ตรงกับ ความถนัด หรือความสามารถ และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรได้อย่างชัดเจนเป็นระบบ ไม่ควรยืดหยุ่นเกินไป หรือเข้มงวดเกินไป

4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์องค์กร และนำวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

5) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเมตตา ความเสียสละ ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารองค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) จากผลการวิจัยทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา พบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความพร้อมทั้งด้านคุณลักษณะ ที่โดดเด่น มีทักษะทางปัญญาระดับสูง และการบริหารจัดการแนวใหม่ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ต้องมีเจตคติที่ดีเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ ความคาดหวังสูง มุ่งสร้างความสำเร็จและมีจิตเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์การนวัตกรรมยุคใหม่ ทั้งนี้ ควรพัฒนาผู้บริหารในด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับในความแตกต่างระดับบุคคลของผู้ร่วมงาน การทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยการกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อก้าวทันสู่สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

2) จากผลการวิจัยทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา พบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา รายข้อผู้

บริหารสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยให้การสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ และขาดสถานการณ์ที่มาบีบบังคับให้จำเป็นจะต้องใช้ภาษาอังกฤษ จึงเป็นอีกเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ควรมีการจัดอบรมหรือสัมมนาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นการอบรมอย่างต่อเนื่องกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และมีช่วงระยะเวลาให้ได้มีกิจกรรมการสอบวัดระดับก่อนเข้ารับการอบรมและหลังการอบรม โดยเริ่มจากการรับองค์ความรู้ การแบ่งกลุ่ม ตามระดับความสามารถ เพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนและการฝึกทักษะการทดสอบและวัดผลตลอดจนการนิเทศติดตามผลในระยะยาว นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสร้างกลุ่ม Line หรือ Facebook เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้หรืออัพเดทความรู้ใหม่ๆ ระหว่างกัน ตลอดจนการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ เพื่อสอดคล้องรับกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อสอดรับกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

2) ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: วี อินเตอร์ พริ้นท์.

บุญส่ง กรุงชาลี. (2562). ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์. (2556). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่* : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นเวิลด์.

วริศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วิจารณ์ พานิช. (2553). *ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะฉบับนักปฏิบัติ.* กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พลับลิชชิ่ง.

วัลลิภา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.* กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา.(2557). *ข้อมูลบุคลากร*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2566, จาก http://sk.nfe.go.th/sknfe/index.php?name=news2&file=readnews &id=28.

สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อติกาญจน์ ศรีสังข์. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ภาษาอังกฤษ

Boontham W. (2017). Study of Management Skills of Basic Education Administrators in Rayong, Chanthaburi, and Trat Provinces. *Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration)*. Graduate School: Rambhai Barni Rajabhat University.

Hemasaman S. (2018). Study of Management Skills of Basic Education Administrators under Rayong Primary Educational Service Area Office. *Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration).* Graduate School: Rambhai Barni Rajabhat University.

Krungchalee B. (2019). Study of 21st Century Management Skills of Basic Education Administrators under Surin Primary Educational Service Area Office 3. *Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration).* Graduate School: Buriram Rajabhat University.

Office of the National Education Commission. (2010). *National Education Act B.E. 2542 and Amendments. 3rd Edition. B.E. 2553*. Bangkok: Office of the Prime Minister.

Panich V. (2010). *Intelligent Organization Managers: A Practitioner's Handbook*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing.

Poolsiri W. (2019). Study of Management Skills of School Administrators under Secondary Educational Service Area Office 17. *Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration).* Graduate School: Rambhai Barni Rajabhat University.

Sincharu T. (2007). *Research and Statistical Data Analysis with SPSS*. (7 th ed.). Bangkok: V Inter Print.

Songkhla Provincial Learning Promotion Office. (2014). *Personnel Information.* (Online). Retrieved from:http://sk.nfe.go.th/sknfe/index.php?name=news2&file=readnews&id=28. September 4, 2023.

Srisang A. (2021). 21st Century Management Skills of School Administrators as Perceived by Teachers under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office. *Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration).* Rambhai Barni Rajabhat University.

Wongkitrungrueng V. and Jittakrek A. (2013). *Skills for a New Future: Education for the 21st Century*. Bangkok: Open World.